

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu este Duminea si Joi, la fie-care doine septemani cu adansulu Poisiorei. — Preumeratiunea se face in Sabiia la expeditura i'ioiei, pre afara la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra expeditura. Pretulu preumeratiunei pentru Sabiia este pre anu 7 fl. v. n. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 61.

ANULU XXIV.

Sabiia 113 Augustu 1876.

trajelelate partile Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. n. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirin, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr, si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. n.

Cuventarea P. Ass. cons. Zach. Boiu la parastasulu arangiatu de Asociatiune pentru metrop. Andreiu bar. de Siagun'a.

Sabiia 29 Iuliu (10 Aug.) 1876.

„Fericiti cei repozati intru Domnulu, cari moru de acum, asiã dice Duchulu, — ca se odichnescu de ostenelele lor, ear' faptele lor voru merge cu ei“
Apocalipse capu 14, versu 13.

De câte ori provedintia divina in neadormit'a sea privegheare asupra destineloru omenimei va se radice unu poporu la stadiu noue ale dezvoltarei si perfectiunarei, totu-deuna i tramite barbati extraordinari, inzestrati cu facultati distinse spirituale si morali, imbracati — dupa cuventulu s. scripturi — cu potere de susu, cari se i premerga cu cuventulu lor celu potinte si cu esemplulu lor celu luminatoriu. Astfelu de barbati vietuescu adeveratu in presintele tempulu lor, insechiulu lor spirituale petrunde aduncu in profundimea trecutulu si departe in inaltimea venitoriulu; si asemenea piscuriloru de munti eterni ei vedu deja radiele sorelui resarindu, pre candu mii si millione de alti moritori suntu inca in nopte si somnu aduncu. Ei cu vietia lor spirituale alerga adeseori cu dieci, cu sute de ani inaintea massei celei mari a contempuraniloru lor, si ceea-ce multimei este acoperitu si invelitu, ei prevedu cu claritate profetica; ba venitoriulu face deja o parte e-sentiala a vietiei lor. De aci exact'a cunoscentia, ce au ei despre staroa poporulu lor in raportu cu alte popore; de aci petrunderea loru de trebuintiele poporulu lor; de aci aflarea mijloceloru salutaru catra ajungerea scopuriloru celoru inalte, spre cari nisuescu; de aci uneorisi ajungerea — in totale seu in parte — a acelor scopuri, — dar' si pana atunci liniscea loru suflatesca, privirea loru plina de incredere in venitoriu, si asceptarea dela tempu a maturisarei ideiloru semenate de densii.

Intrebati istoria, magistr'a vietiei, si ea ve va spune, cine a fostu unu Moise pentru Evrei, unu Licurgu pentru Spart'a, unu Solone pentru Atin'a, unu Num'a Pompiliu pentru Rom'a, unu Socrate pentru tota anticitatea ca modelu alu virtutei si preparatoriu de departe alu calei lui Iisusu Christosu!

Si poporulu romanu — ca se venimū catu mai curendu la densulu, carele este obiectulu predilectiunei nostre — si poporulu romanu a fostu fericitu si onoratu de provedintia, a produce din sinulu seu astfelu de genii binefacatori, astfelu de barbati luminatori, conducatori si fericitori ai poporulu lor. Caci pre candu elu in patri'a sea stravechia se despoia prin fortia si astutia de drepturile sele, ba chiaru credintia lui strabuna i se imputa de crima, pre atunci de o parte Radu Negru, ear' de alta parte Ioanu Dragosiu i afla unu asilu siguru pentru amendoue, i pregatescu o patria noua, unde se pota radica altare si se pota desvolta liberu cultulu individualitatiei sele nationali, alu independintiei sele politice si alu evlaviei sele ereditate dela strabuni. Candu ordele barbare ale semilunei amenintiau crucea, si cu ea impreuna civilisatiunea lumei, atunci vine unu Stefanu celu Mare alu Moldaviei, unu Ioanu de Hunedor'a si Mateiu Corvintu ai Ungariei, unu Mircea si Mihaiu Bravulu ai Romaniei, a infrunta sumeti'a ei si a da lumei esemplulu celu maretiu,

cum ei lupta ca reprezentanti ai Europei intregi pentru salvarea evangheliei lui Christosu. Totu asemenea se radica la tempulu loru domnitorii Vasiliu Lupulu, Mateiu Besarabu, Alexandru celu Bunu, Constantinu Brancovanu, totu asemenea metropolitii Varlaamu si Sav'a, Teodosiu si Veniaminu si Dionisiu, si multi alti barbati romani, pentru de a da poporulu loru scole si tipografii, sânt'a scriptura si codici de legi, institute sciintifice, artistice si filantropice, si astfelu a-lu chiama la o vietia noua spirituala. Ear' venindu mai aprobe de noi, pre candu poporulu romanu transilvanu se proclamã din partea potintiloru dilei, numai de „misera plebs contribuens“, numai de o massa cruda, destinata a servi imbuibarei unei caste privilegiate, pe atunci Georgiu Sincui, Petru Maioru, Samuilu Miculu — Klein — si altii i aducu aminte de originea lui cea inalta, pogora, ca noi Promethei, din ceru foculu drepturiloru lui eterne neprescriptibili omenesci, lu invetia a cunosce trecutulu seu si a sperã intr'unu venitoriu. Si candu chiaru in patri'a mai propria romana strainismulu intru atat'a innecase consciintia nationala, incatu numele de romanu devenise nune de injosire si umilire, pre atunci Georgiu Lazaru trece Carpatii si striga fratiloru sei cu tari'a si energia unei trambitie de arhangelu: Desceptati-ve! — apoi restitue poporulu seu tipulu lui primitivu, si face modest'a sea cathedra profesionala amvonu ala apostolici magisteratului romanu, ear' invetiaceii lui, immediati si mediati, continuandu cu insuetate oper'a acest'a, ajungu a vedea si invingerea si triumfulu luptelor lu.

In seria acestoru genii luminatori ai poporulu nostru nu potemu a nu aminti si pre barbatulu acela, alu caru nune de barbatia — Andreiu — ca se retacu alte nenumerate ale lui fapte memoritoare — este nedespartitu si nedespartibile de Asociatiunea nostra transilvana pentru literatur'a si cultur'a poporulu romanu. Ba tiner'a nostra societate literaria s'a onoratu pre sine insasi, onorandu astadi amintirea acelu barbatu, carele cu demnitia ocupa locul seu intre cei d'antãiu ai nostri eroi spirituali, carele din increderea generala a facutu primii pasi preparativi pentru infiintarea acestei asociatiuni, a condusu prim'a ei constituire, a ocupatu scaunulu ei presidiale in cei siese ani d'antãiu ai vietiei, crescerei si consolidãrei ei, si prin spiritulu seu petrunctoriu, manifestatu in fapta si in cuventu, i a aretatu calea si directiunea pentru toti tempii. Dã, evlaviosa adunare festiva, nu este o lauda vana, carele fatia de celu esitu din vietia pamenttesca aru fi fara folosu, ear' fatia de santieni'a acestui locu profanatiune, ci este o marturisire publica a insesi asociatiunei, ca Episcopulu, mai tardiu Archiepiscopulu si Metropolitulu Andreiu are o parte distinsa, ca se nu dicu partea prima*) de meritu la infiintarea Asociatiunei. „Se urãmu“ — dicea veneratulu nestore alu literatiloru romani transilvani**) la constituirea Asociatiunei, 23 Octobru 1861, — „se urãmu si acelu mare barbatu alu na-

tiunei, carele dela inceputu cu caldura a cuprinsu la sima-si si fara pregetu a condusu pana in momentul de acum ideea acestei Asociatiuni, carele astadi din ideea trece in realitate!“ Dã, ilustra adunare festiva, Asociatiunea nostra a datu pentru presinte si venitoriu o proba stralucita de generositate si nobilitate de simtieminte, onorandu cu atat'a solenitate memori'a primulu seu representante si presedinte; si demintindu prin acest'a imputarea, ce ni se face adeseori de catra straini, ca romanii aru fi nerecunoscatori fatia de binefacatorii loru, ne inspira totu-deodata o incredere vesela in venitoriulu seu. Caci fara indoieia cei-ce conserva cu reverentia amintirea binefacatoriloru trecuti din vietia, prin acest'a dovedescu, ca sciu apretiu virtutelu lor; ear' celu-ce scie apretiu virtutea, dovedesce, ca si elu insusi este virtuosu!

Ideea ce a condusu atãtu pre Metropolitulu Andreiu, catu si pre ceilalti bravi conlucatori si conluptatori la infiintarea Asociatiunei, a fostu aceea, ca mijloculu celu mai siguru, pentru de a preparã poporulu romanu o sorte mai buna, mai demna de densulu, e cultur'a, ear' conditiunea prima pentru propagarea culturale e literatur'a. Caci este unu adeveru constatatu prin Istoria, ca nici unu poporu nu se pote urca la o cultura superiõre, fara de a ave o literatura, si inca o literatura a sea propria, in limba sea, in modulu seu de a cupreã si de a simti, in traditiunile, datinele, credintiele sele. „Ce e strainu, dice poetulu limbei romãne, — nu se lipesce de sufletulu meu!“ O literatura insa, ca si o limba, nu o pote crea unu singuru omu, caci ele suntu expresiunea, tipulu si asemenarea spiritulu totale, ce viueza si lucrãza intr'unu poporu, din care individulu pre langa tote distinsele facultati, ce aru posedã, face numai o mica parte, unu atomu; ci acest'a este problem'a poporulu intregu, si mai de aprobe problem'a intrunirei multor'a spre acelasu scopu. Caci ceea-ce unu'a i este cu nepotintia, devine posibilu prin concursulu tuturoru seu celu putieniu alu multor'a; ceea-ce nu scie unulu, este cunoscutu celui-laltu; ceea-ce gresiesce cest'a, cel'a corege si indrepta; ceea-ce unu-a lipesce, altulu alerga a deplinã. Acestu adeveru l'au recunoscutu si l'au aplicatu in vietia tote poporele, ce tindu la civilisatiune; acestu adeveru l'au imbratisiatu cu tota caldura si s'au grabitu a-lu realisã catu mai multu Metropolitulu Andreiu si toti onorabili barbati, cari impreuna cu densulu au pusu petr'a fundamentala la acestu nobile edificiu alu spiritulu. De aceea incaldirea tuturoru inime-loru romanesci pentru acest'a intreprindere salutaru; de aceea cererea concursulu tuturoru spre ajungerea scopulu; de aceea lasarea la o parte a priviriloru de confessiune, de politica dilei, de stare sociala, — de totu, ce aru pote tine si mai departe isolati si despartiti pre fiii poporulu nostru, si adunarea cu scumpetate a tuturoru momentelor, ce potu apropiã, intruni si consolidã, — concentrarea dupa cuventulu scripturei a tuturoru feluriteloru daruri intr'unu singuru spiritulu. „Omenn“ — diceã Metropolitulu Andreiu*) — „omenn ca fapturi

*) Cuventarea Metrop. Andreiu in conferinta prima consultatõre dela 9/21 Martiu 1861.

*) Este cunoscutu si o marturiscesce metr. Siagun'a in cuventulu seu dela 9/21 Martiu 1861, ca primulu impulsu la crearea Asociatiunei l'a datu dlu Septemviru Ioanu cay. de Puscariu.

**) P. Canonicu Timoteu Cipariu.

rationale numai prin referintiele lor reciproke positive, prin comunicarea ideiloru, pareriloru si a iscusintiei (esperiantiei), precum si prin imprumutarea poterei loru morali, intelectuali si fizice, cu privire la tempu si la locu, potu deveni la ajungerea destinatiunei lor, si la desvoltarea mai deseversita a poteriloru, ce le suntu loru innascute. Si ierasi: „Asociatiunile desvolta principiulu celu mai inaltu alu vietiei si destinatiunei omenesci, spiritulu comunu si isvorulu a totu, ce este bunu si folositoriu.“ Originea nostra este un'a, un'a dorerea trecutulu, un'a starea presintelui, un'a privirea venitoriulu nostru; josu dar' pe terenulu limbei, literaturei, culturi cu tote barierele despartitoare, si un'a se fia Asociatiunea nostra, precum unulu este cerulu, ce ne cuprinde, unulu sõrele, ce ne incaldiesce, — unulu pamentulu, ce ne nutresce! Isolatiunea nasce slabiciune, ear' intrunirea este mam'a poterei! — eata in doue cuvinte ideea, ce dete vietia Asociatiunei, — idee, alu carei primu representante visibile a fostu Metropolitulu Siagun'a!

Ear' carea a fostu dela inceputu si este si are se fia pentru totu-deuna problema Asociatiunei transilvane, spune insusi titlulu ei celu amplu si statutele ei, la cari in rendu cu alti barbati distinsi si devotati binelui poporulu nostru iera aflam lu crãndu si pre Metropolitulu Andreiu, precum preste totu elu era omulu faptelor, nu este inaintarea literaturei, si preste totu a culturei poporulu romanu, va se dica inaintarea, innobilarea si perfectiunarea vietiei lui materiali, intelesuali si morali, — o tiena acest'a si o problema atãtu de frumõsa, atãtu de inalta, atãtu de salutaru, incatu cu dreptu cuventu inaugurarã Asociatiunei a fostu pentru romanu o di de bucuria generala si de serbatõre nationala, si cu dreptu cuventu adunãrele ei anuali suntu dile de acelea, — dorere usioru de numeratu in trecutulu poporulu nostru! — cari dupa cuventulu Profetulu le-a facutu Domnulu, ca se ne bucurãmu si se ne veselimu intr'ensele. Caci ce poteã fi mai de doritu pentru poporulu nostru celu setosu de cultura, decãtu crearea unei corporatiuni, carele concentrãndu pre catu se pote poteri respandite si isolate, se lucre pentru stemperarea setei acelei-a, se deplinesca lacun'a multoru seculi plini de amaraciune, si se ajute a trece poporulu romanu din sclavia la libertate si din nopte la lumina! Caci vai! care sclavia este atãtu de amara ca ignorantia, si care nopte atãtu de grea, ca intunereculu spiritulu! Dã in adeveru la intrunire si cultura! Pentruca deca intrunirea e poterea, apoi cultur'a si libertatea spiritulu e lumin'a omenimei, si fericirea unu poporu e conditiunata de ambe acestea! Ear' catu de aduncu a fostu petruntu Metropolitulu Andreiu de tiena acest'a, dovedesca faptele lui! Dovedesca concursulu lui celu considerabile materiale, la infiintarea Asociatiunei, la carele elu impreuna cu veneratulu — Archiereu, fericitulu Metropolitulu Alexandru Sterc'a Siulutiu se inscrisera ca primii membri fondatori, carei-a consacra o parte atãtu de insemnata a osteneleloru sele, si carei-a, ca unu pruncu nou nascutu ca se nu stea pe strade, cu ospitalitate adeveratu romanescã i deschide portile se-

minariului eparhiale. Dovedesca interesul lui celu viu pentru realizarea Asociatiunii, despre care interesu mi vine a dice cu Psalmistulu, ca n'a datu somnu ochiloru sei, nici gencloru sele dormitare, pâna cându in restempu de 18 luni — Maiu 1860 pâna la Octobru 1861, — delaturandu toate pedecile, n'a aflatu locasiu, n'a ridicatu unu sionu sântu pentru cultur'a populului seu. Dovedesca zelulu si devotamentulu, cu care a condusu afacerile ei in restempu de 6 ani, spre visibila ei crescere si in florire! Dovedesca conclucrarea lui la unificarea ortografie, la reintroducerea litereloru strabune, la sprijinirea tinerimeii studiôse, la incuragiarea agriculturii, a meseriiloru, a industriei, a sciintieloru si a artiloru. Dovedesca preste totu nesuinti'a lui intru desvoltarea tuturor poteriloru de vietia, ce a aflatu in poporul nostru. „Vremu, — dicea elu*) vremu a descepta prin mijloce natiunali facultatile, va se dica cugetările cele serine si seriôse in poporul nostru, că se cunôsca fienti'a si destinatiunea sea si se o scia intrebuintia spre totu binele!“ Căci „poterea mintiei si a genului, sciintiele si artele sunt, cari in dilele nostre dau popóreloru taria si le asigura venitoriulu!“ **)

In fine se aréta inaltimea spiritulu Metropolitulu Andreiu prin directiunea, ce s'a silitu a dá Asociatiunii dela inceputu. Purcediendu dela idea cea sanatosa, recunoscuta astadi de toti barbatii literati, ca tota cultura nostra moderna trebuie se baseze pe cultura cea vechia classica, nobilitata prin spiritulu crestinismului, — ca calea culturalei fia-căruu poporu trece prin Ellad'a si Itali'a, prin Aten'a si Rom'a, — Metropolitulu Andreiu recomanda indata la inceputulu Asociatiunii studiulu clasicitatii antice ca punctu de mănecare la cultura nostra. In legatura cu acést'a recomanda apoi studiulu literaturiloru nostri natiunali, cu deosebire alu istoriciloru, si tinerea in onóre a adevéru constatatu prin mii de esemple, si chiaru prin exemplulu populului nostru, ca precum unu individu singuraticu, asiá si o natiune intréga perdiendu cunoscenti'a trecutulu seu, a perdutu totdeodata si directiv'a presintelui, si aspiratiunile venitoriulu seu. Si in fine in connexiune cu acestu studiu alu trecutulu pune la inim'a populului nostru imbratissarea tuturor sciintieloru, tuturor desteritatiloru, tuturor artiloru si lucrăriloru oneste, ce au aflatu apretuire si cultivare la popórele cele mai inaintate. Si precum tote actele acestui barbatu estraordinariu se distingui prin o vointia energica si prin o directiune chiara, concreta, resoluta, contraria teoriiloru seci si ne-fructifere, asiá si la infiintarea Asociatiunii densulu tinde tota la rezultate positive, practice, possibili, necesarie, folositoare: la assecurarea ei prin legile patriei si recunoscerea ei din partea poterei statului, la crescerea câtu mai curendu a fortiloru ei prin parsimonia intielépta si ecilibru imbucuratoriu intre intrate si erogate, la iubirea de lucru si de osteneła a membriloru ei, la conclucrarea ei in concertu cu nesuintiele omogene ale altoru popóre, la desvoltarea vietiei nostre natiunali románesci, la indreptatirea egala a limbei române cu celelalte limbi din patria, si prin acést'a la indreptatirea egala a populului nostru cu popórele sorori compatriote, pentru care idee tocmai pe la anii 1860 se deschisese o era noua, — tiente, la cari tindu luptele si suferintiele securari ale celoru mai luminati si mai bunii fii ai populului nostru, si prin cari Metropolitulu Andreiu devine demnu continuatoriu alu acelor lupte si nesu-

intie. Si in tote acestea cunoscendelu marimea problemei, greutatea timpuriloru si angustimea puteriloru nostre, ne recomanda prin fapta si cuventu perseverantia de feru si sacrificiu din inima. Dar' mai presusu de tote urmandu apostolului gintiloru, marelui Pavelu, ne aréta dreptu calea cea mai inalta, dreptu conditiunea conditiuniloru pentru prosperarea Asociatiunii, dreptu compasulu celu nemincinosu, cărui'a totu-déun'a se i-urmam: iubirea, caritatea intre membrii ei. Dá, nu mai vorbesce aici presiedintele Asociatiunii, ci vorbesce Archiereulu, ce radica mânila spre a binecurentá pre poporul seu, vorbesce apostolulu Evangeliei lui Christosu, cându elu la incheierea constituantei dice: „Ne amu adunatu in caritate, ne despartim in caritate; deo Domnedieu, că pâna la capetulu vécului se fia totu asiá!“ Dá — repetiau atunci inimile tuturoru celoru presinti, — dá, rapetiau cu echo immiutu inimile tuturoru romániloru, pâna la capetulu vécului sa fia totu asiá!

Acést'a este in putiene si debili liniamente o parte a vietiei marelui barbatu, a cărui memoria onoramu prin acést'a solenitate de doliu, — vietia plina de cugetári inalte si salutari, plina de intentiuni nobili, plinu de fapte neperitóre, plina de lupte onorifice si de triumfuri perpetue. Vai, căci a trebuitu se se stinga atátu de curendu acést'a vietia scumpa! Căci a trebuitu se cadia atátu de in graba acést'a cununa de onóre de pe capulu nostru! Căci a trebuitu se dispara atátu de repede de pe cerulu natiunei nostre o stea de atare marime, unu meteoru atátu de raru si plinu de lumina! Dar' nu! Se nu ne perdemu prin tanguiri si plângeru, cari nu potu schimbá intru nimicu cursulu ursitei! „Pamentu esti, si in pamentu te vei întórce! este cuventulu preaintieptulu creatoriu dela inceputulu creatiunii pâna la finitulu ei, — cuventu sântu fâra macula, cuventu eternu muritoriulu odichnesce in sinulu mormentulu; dar' faptele lui mergu impreuna cu densulu, spiritulu lui viuéza si planéza asupr'a tuturoru creatiuniloru sele de pre pamentu, planéza si asupr'a acestei Asociatiuni. Intemeiata pe base tari si sanatose, pusa in cale sigura si drepta, incredintiata iubirei si ingrijirei populului nostru, ea va lucrá necontentitu la resolvirea nobilei sele probleme; bá desí — cá la tote lucrurile pamentulu atârna si de arpile ei pondulu scaderiloru si neajunselor omenesci, totusi se vedu dejá in cei 15 ani ai existentiei ei frumose si nobili frupte; si fruptele acestea, voru deveni din ce in ce mai copiöse, cu câtu ne vomu petrunde mai multu de intentiunea, ce a condusu pre intemeiatori ei, de problem'a, ce i-au pus, de directiunea, ce i-au datu. Dá, spiritulu lui Siagun'a ne sioptesce din mormentu barbatu si statornicia neclintita in lupt'a cea sânta pentru cultur'a populului; ne sioptesce devotamentu si abnegatiune personala fatia de problemele cele inalte generale ale Asociatiunii; ne sioptesce pestrarea legaturii iubirei intre noi, carea cresce si sporesce poterile si garantéza succesele. „Aveti“ — ne dice spiritulu lui — „aveti perseverantia de feru, aduceti sacrificiu din inima, si pestrati intre voi caritatea fratiésca! — intru aceste trei semne veti invinge!“ Si asiá, spiritu fericitu, carele Ti-ai pre-gatitu nemoriea aici si acolo, corpulu Teu, vasulu celu fragile, tierána din tierána, partea inferiöra a fiintiei Tale, odichnésca in pace in sinulu pamentulu, in umbr'a scumpei tale biserici, in bratiela multa iubitalui teu poporu! Earu tu, eliberatu de catusiele mortalitatiei, urca-te din sfera'n sfera in regiunile luminei, din trépta'n trépta in imperiulu perfectiunii! Priimesce votulu de pietate si recunoscinta eterna, ce Ti datoresce acést'a

Asociatiune, si care lu depune astadi aici cá pre mormentulu oseminteloru tale! Priimesce votulu nostru de incredintiare ca vomu pastrá in onóre numele teu si alu tuturoru nobililoru tei conclucratori si concluptatori! Priimesce votulu nostru de apromissiune, ca vomu urmá urmelorú vóstre celoru luminöse, convinsi fiindu, ca acést'a onoraré va fi cea mai démna de voi! Binecurenta, precum in vietia pamentésca, asiá si din lumea spiritelorú pre poporul tu, si róga pre parintele induráriloru, se reverse darulu seu asupr'a acestei nobili plantatiuni a luminei, cá se viuéze, se in-florésca si se fructifere spre prosperearea si fericirea multu cercatului poporu románu din generatiune in generatiune. Aminu!

La situatiune.

Sabiiu in 10 Iuliu c. n.

(II.) Cestiunea orientala in locu de a se impacá iéra pre câtu-va tempu, pentru cá sa se mai chiarifice parerile, sa se mai cóca planurile compuse de unulu si altulu dintre marii diplomati ai puteriloru europene; ea devine din ce in ce totu mai acuta si amenintia a-si pretinde resolvirea sea definitiva, in contr'a tuturoru pre-calculáriloru mariloru diplomati si chiaru cu periclitarea pácei europene.

Impregiurarea ca serbii nu fura favoriti de fortuna*) in intreprinderea lorú belice, ci din contra ca dupa cum se pare tier'a lorú propria are sa fia cucerita prin armele turcesci, impregiurarea acést'a neasteptata inmultiesce fórte complicatiunile de pâ'n' acum.

Déca succedea Serbiei devingerea ostiloru turcesci si cucerirea provinciiloru invecinate locuite de slavi, atunci cestiunea orientala se resolvea in modulu acest'a si prin resboiulu acest'a particulariu, de jumetate si pacea Europei se restabiliá iéra**) pre unu tempu óre-care, pâna cându adevéru cestiunea orientala pre deplinu cópta si matura de deslegatu.

Ast'a o putemu presupune cu tota siguritatea cá o urmare naturale din principiulu de absoluta neinterventiune, acceptatu de tote puterile. Căci déca suferí diplomati'a europeana odata cá Serbi'a si Muntenegru se incépa resbelulu in contr'a Turciei, cu intentiunea cunoscuta tuturoru de a-si anectá provinciile slavice invecinate; atunci nu póte incapea indoiéla ca trebuia se suferé aceeasi diplomatia si urmările practice ale intreprinderii tacite incuviintiate de dens'a.

Cucerirea provinciiloru turcesci locuite de slavi, devenindu odata fapta complinita, castigá mai curendu séu mai târdiu si recunoscerea din partea puteriloru europene. Ast'a o mijloce fâra indoiéla influinti'a puterii acelei'a, ce stá la spatele principatoru slavice beligerante. Si cu atát'a póte ca se terminá de asta data furia resbelului.

Acum in sa luându decursulu campaniei serbesci unu cursu de totu neasteptatu, devenindu verosimilú cá Serbi'a cea cutediatóre ea ins'a-si sa devina cucerita si supusa armelorú turcesci, óre putemu presupune ca colosulu nordicu, care privesce in principatele beligerante, unghile sele intinse cu care adi mâne sa sugrume totulu ce cade in internulu cercului formatu de poporatiunile slavice, — óre putemu presupune ca colosulu acest'a va remanea indiferentu pentru sórtea promontoriiloru sele? Séu ca in fine nu va lucrá chiaru pre fatia spre ajungerea scopuriloru planuite póte dar' negresitu acceptate din parte-i?

Ce aru urmá atunci pré lesne si o póte inchipui ori-cine, sciindu câtu interesu au tote puterile europene, cá

*) Ba cam asiá se vede seracii!

**) Cu putintia este dara nu e probabilu.

se nu devina chei'a portei de auru, in mânila colosulu nordicu.

Intrebarea inse este, de voru tiené séu nu voru tiené tote celelalte puteri europene, la interesulu generalu? Si de nu se va lasá un'a séu alt'a a fi orbita de asta-data de atare interesu alu seu specialu, pre care sa-lu platésca apoi mai târdiu cu scumpe jertfe.

In totu casulu dupa cum stau inse lucrurile astadi abé se va poté incungiuará interventiuenea armata, din partea puteriloru europene. Pretestu, bá chiaru si ansa de ajunsu pentru interventiuenea, dau intre altele si crudimile si devastările comise de turci, care astadi nu se mai potú trage la indoiéla. Turci'a insasi constatá crudimile si devastările comise de ostasii sei incercânduse a le rectificá prin fras'a, ca ea nu recunósce pre montenegreni si serbi de puteri beligeranti, ci simplu numai de rebeli si astfelu nu se simte indatorata de ai tractá conformu dreptulu gintiloru. Cu fras'a acést'a inse nu se va scapá ea asiá usioru de responsabilitate inaintea justitiei publice alu umanitatiei si Europ'a nu póte suferi o atare tractare barbara spre batjocur'a evului presentu alu umanitatiei! —

Neincetându deci de voie buna crudelitatile si devastările acestea comise de turci, puterile europene cu espicarea dreptulu gintiloru trebuie sa le faca sfersitu. Si déca nu aru succede in calea diplomatica, chiaru prin fortia armata. —

Ací se nasce inse de sine intrebarea, ca óre carea dintre puterile europene apare in prim'a linia chie-mata de a interveni? Si in acést'a privintia nu suferé indoiéla, ca conformu dreptulu gintiloru, Austriei si Romaniei compete rolulu acest'a in prim'a linie. Atátu pentru-ca ele, fiindu vecinii cei mai aprópe ai câmpului de resboiu, suntú tot-deodata si mai multu amenintiate in pacea lorú interna si au mai multu a suferí urmările naturale ale resboiului din vecinatatea lorú câtu si pentru-ca interventiuenea acestoru dóue puteri in sine e mai putienu periculósá: de óre-ce nici un'a dintre puterile acestea nu are interesu (?) de a se largí in pârtile rescultate. —

Austri'a inse si respective ministrulu ei pentru afacerile straine, se feresce cá de focu de interventiuenea. Urmariendu cum se vede politic'a specialu ungrésca, carea temendu-se de vre-o anectare si prin trens'a de intarirea elementulu slavicu in Ungari'a, afla in giurstarea ast'a periclitarea preponderantiei elementulu magiaru, si de acea se teme chiaru si de umbr'a largirei marginiloru imperiului. In favorulu Turciei negresitu ca aru intreveni mai bucurosu diplomati'a magiara. Fiinduca in existenti'a giurstáriloru din imperiulu otomanu, afla ea unu radiemu pentru existenti'a giurstáriloru nostre si pentruca numai remanendu Turci'a pâna in urma invingátóre, nu s'aru schimbá chart'a Europei.

Venindu odata lucrulu la interventiuenea armata, se intielege, ca acést'a numai atunci nu aru sgudui pacea europeana si nu aru fi casus belli, pentru un'a séu alt'a dintre puteri, in contr'a puterii intervenitóre, cându interventiuenea s'aru efeptui pre basea invoirei tuturoru puteriloru deciditóre.

Noi dorimú cá venindu lucrulu la interventiuenea, invoirea acést'a sa nu lipsésca dintre puteri; pentru cá sa nu se transplante furia resboiului si aici in patri'a nostra, bántuita si altcum de destule lipse si neajunsuri.

Resbelulu.

31 Iuliu.

Dela caderea Kniazevatiului si a Zaiciarului nu s'a mai intemplatu pre teatrulu resbelului nimicu mai de

*) Cuventulu Metr. Andreiu in conferinti'a preconsultativa din 9/21 Martiu 1861.

**) Cuventulu Metr. Andreiu la incheierea adunárei de inaugurare si constituire, 26 Octobru (7 Novembre) 1861.

mare însemnată. Colonelul Horvatic stă pre înaltimile dela Topla, departare de două ore apuse dela Kniazevatiu. Armat'a lui Lesianin, după unele sciri acum a colonelului Beker, s'a retrasu spre Paracinu si ocupa passurile care duc spre Paracinu. Turcii abia in 9 Augustu s'au asediatu in Negotinu si au înaintatu spre Cladov'a lângă Dunare. Victori'a turcăscă dela Kniazevatiu si cele dinaintea Zaičiarului se vede ca au obosit si pre turci si asiá mai dau dileloru rendu pentru cá sa se mai reculęga. Turcii se dá cu socotéla ca au perduto la luarea Kniazevatiului preste 3000 morti si vre-o 4800 vulnerati.

In părțile sudu-ostice ale Serbiei operéza ofensivu Dervisui pas'i. După o hartiuitura lunga serbiu fura respinsi in 8 Augustu decisivu si se retragu inlaintu terei.

Adunarea generală a Asociațiunii.

La 11 ore s'a deschis adunarea de dlu presiedinte Iacubu Bolog'a, premittendu deschiderei o cuventare in carea face o reprivire asupra a celor 15 ani de viétia ai Asociațiunii.

Presiedentului a respuns dnulu Dr. G. Silasi, precându după usulu de pãna aci se cuvenea cá sa respunda unu domiciliatu in loculu unde se tiene adunarea. După respunsu Asociațiunea intręga merge la biseric'a gr. or. din cetate unde sub pontificarea Escel. Sele a Archieppului si Metropolitului Mironu Romanul se celebră parastasu pentru memoria intru ferire repausatului Archieppu si Metropolitu Andreiu Bar. de Siagun'a. Cu ocasiunea acést'a dlu As. cons. Zach. Boiu rostí o cuventare funebreale clasica, carea merită a fi cetita de toti românii.

După seversirea parastasului s'a distribuitu între asistenti biografi'a (necrologulu) compusa de Par. Archimandritu si Vicariu archpp. N. Popea si ospetii reuniuni se întórsera in localulu siedintieloru spre a continúa discusiunile. Se ceti raportulu comitetului centralu, alesera comisiunea bugetara, o comisiune pentru primirea de noi membri, o comisiune pentru propuneri si cu aceste s'au terminatu siedintia de adi.

După acést'a a urmatu prãndiulu comunu la „Coron'a Ungariei.“ Sirulu numeroseloru toaste se deschise prin dlu presiedentu care toastă in sanatatea Majestãției Sale a Imperatulu si Regelu nostru si a casei dinastece.

Despre siedintintiele de Vineri si Sãmbata si incheierea Adunãrei precum si despre concertulu esecutatu Joi sér'a si balulu tienutu Vineri sér'a, cari au reusitu bine, vomu raportá pe largu in numerulu viitoriu.

Bucerdea Vinosa in 26 Iuliu v. 1876.

Dle Redactoru! De multele tempestãti de plóia si esundãri de ape mari ce au fostu in acestu anu mai preste totu, nu scapã nici acestu tienutu de sub muntii apuseni. Mai întâiu se stricãra viile de bruma asiá de tare încãtu in unele locuri n'au remasu mai nimic'a; acum Vineri sér'a dela 8-10 ore in 16 Iuliu v. a. c. veni o tempestate atãtu de grea — mai întâiu cu plóia apoi piétra si iera plóia cu ventu mare — încãtu dobori si sdrobí viile, innecã cucuruzele si ierburile; apoi paraele si valea asiá au venitu de mari si inforatóre încãtu au ruptu si manatu grajduri cu vite, siuri cu grâu, siopuri cu buti si totu felulu de recuisite economice; au innecatu animale, ba si unu omu 'si aflã sfersitul in unde de viforoseloru ape. O astfelu de apa — după cum spunu cei betrani — n'au fostu de cându e Bucerdea. . . Dara cu multu mai periculosa au fostu ap'a in Cricãu unde au innecatu 10-13 ómeni. . . .

Asiá dara de struguri e putiena sperantia; dara celelalte suntu bunisióre totusi. Tocmai cându incheiamu acéstã mica corespondintia, unu sermanu calatoriu 'mi inmultí materi'a — care de altmintrenea au fostu destula si mai înainte; deci permitetimi sa continuu inca putieniu!

Descriindu intemplerãea de susu, audu pe strada o voce straina necunoscuta, si mai multe voci copilaresci; dar' ce sa vedi si ce sa audí? Sermanulu calatoriu erá unu ostasiu vechiu in servitiu, cunoscatori de 5-6 limbi, dara apoi slabuti si amaritu, cautá mila si ajutoriu; iera indareptulu lui venea vre-o 7-8-9 copii, dela 7-12 ani (cum aru fi mai buni de scóla) aruncandu cu petrii după bietulu amaritu, strigandu feliurite cuvinte batjocoritóre si ridentiulu —

După o incercare din parte-mi a-i face sa-si recunósca gresial'a si sa se indreptadie, me luara in risu si fugira, aruncãdu in gradini cu petrii, apoi fusera petrecuti de o femeia cu cuvinte demne de ei si de parintii lor. Pe aici pe la noi care scie jucá, chiú — strigá mai bine si mai frumosu, care e mai tare — fisece, — si care scie sudu (injura) mai gróznicu si mai crãncenu, acela e copilu séu omu. . . sermanulu calatoriu fú petrecutu pâna la mine cá odinióra Eliseiu. . . ce diferintia mare este între „satulu cu scóla“ si „satulu fãra de scóla!“

Romania.

De cându s'au schimbatu guvernulu in Romania si au luat u liberalii loculu conservatorilor, nu e di in carea „Romanulu,“ sa nu anuncie publiculu, ca „natiunea suverana“ a fostu la inaltimea missiunei sele, ca vindeca ranele tiei infipte de guvernulu din trecut, si alte vorbe de altmintrenea frumósse si inalte, cari se repetiescu de mii de ori si in desbaterile camerei deputatilor.

Sa ne întórcemu inse privirea dela vorbe la fapte asiá după cum ni le face cunoscute citat'a fóia, dara desbracate de fraseologia, si sa cercãmu ce s'a facutu pentru Romania in tempulu celu din unele puncte de vedere scurtu si din altele fóte lungu? S'a votatu o conventiune cu Russi'a eredita dela guvernulu trecut si s'a datu guvernulu trecut in judecata. Resultatulu acést'a e pentru Romania pre de o parte prea putieniu si pre de alta parte pré multu. Pré putieniu, pentruca in tempulu desbateriloru celorlu lungi atingatóre de darea in judecata se putea face multu bine tiei, pré multu, pentruca o unica siedintia din acele in cari se acusa ministeriulu trecut erá pré de ajunsu sa intunece si sa vateme prestigiulu Romaniei.

Judecat'a ulterióra despre situatiunea acést'a, trista pentru Romania, si creata prin concursulu unei camere liberale cu ministeriulu liberalu, nu o facemu numai noi, ea este dejã facuta de insusi primu-ministrulu situatiunei celei nóue, de dlu M. Cost. Iepureanu.

Acést'a dicea in siedintia dela 24 Iuliu, cându respunse deputatulu Flev'a si camerei la cuvintele de recunoscintia si gratitudine asiá:

„Dloru, suntu fóte simtitori la cuvintele atãtu de magulitóre pentru mine, rostite de d. Flev'a.

Numerose voci: Unanimitatea Camerei.

D. Manolachi Kostaki: Sunt fóte simtitori la manifestatiunea onor. camere. Si deca 'mi mai este permis, a-si adaugá o singura dorintia, la realisarea carei'a a-si voi sa lucrez pentru tier'a acést'a. Acéstã dorintia este: *intarirea garantiiloru constitutionale, cari după mine suntu inca departe de a fi garantate astfelu cum se cere intr'unu statulu liberu si constitutionale.*

Cuvintele urmatóre ale ministrului Bratianu:

„Onorabila Camera! cá si ono-

rabilulu d. Manolachi Costachi sa fia sicuri ca încãtu privescu intarirea drepturiloru si garantiiloru constitutionale, ne va gasi totu-deun'a alaturea cu d-sea, si nu vomu stá pre acéstã banca decãtu pentru a intari si garantá acele libertãti (Aplause)“ au fostu fãra de nici o putere, cãci dlu M. C. Iepureanu incheia:

Voiu asceptá realisarea ingãjaminteloru ce s'au luat de partid'a liberala atunci cându eramu in lupta.

Judecat'a nóstra este dara intarita de persón'a cea mai competentã, cãci nepreocupata, si este sustienuta de dlu ministru Bratianu, capulu partidei liberale, carele in putienele sele cuvinte, fãra sa voiesca lasa ne refrante cuvintele dlui Iepureanu.

Unu corespondinte scrie la 3 Augustu la „Pest. Ll.“ asupra situatiunei in Romania astfelu:

Pre cându la hotarele nóstre bubue tunurile, deputatii din camera n'au altu lucru mai grabnicu de ispravitu decãtu sa dea pe fostulu ministeriu in judecata si in deosebi pe oficialii jidovesci dela drumurile de feru pe usia afara. „Nemtii“ suntu aplecati spre betia si demoralisēza pe tredii loru colegi romãni. Jidovii cu tóte ca nu au nici unu dreptu si suferu sicãnãri nu voru de locu sa se identifice cu românii. Ministrulu lucrãrilor publice a prezentatu o lista, prin care se arata starea personalulu dela drumulu feratu indicandu-se natiionalitatea fia-cãrui oficialu, de unde se vede, ca jumetatea legale a functionariloru e de natiionalitate romãna. Dlu I. Ghic'a nu voiesce sa mai concēda acést'a din cauza ca multi jidovi s'au furisiatu pe nesimtite in servitiu sub nume romanescu. Jidovii se sciu romanisá intr'unu modu fóte efitnu acatiandu pre obligatulu „escu“ de numele lor. Ministrulu sa stérgea dara fãra gratia pe „Herculescu si Iosefescu“ din lista. Se vede deci usioru din aceste desbateri nevinovate, ca cei de aici nici pe departe nu se cutega la unu resbelu. Caus'a simpla la acést'a e ca lipsescu doue conditiuni din cele mai necesarie, adeca banii si o armata gat'a de lupta. Ceea ce la conservativi erá unu principiu pronuniatu e la liberalii voi si de actiune numai resultatulu lipsei Nu e mirare ca cei de aici setieniu asiá precisu de neutralitate. Conducatori actuali ai statului aru voi sa corespunã in tóte laturile. Pre cându fatia cu Pórt'a simulēza pretenia, permitu de alta parte sa se dea Russiei si Serbiei neconditiunatu tóte. Agentii revolucionari serbo-bulgari 'si jóca mendrele pretotindenea ne impededati. Pe fia-care di trecu militari si provisuni din Russi'a spre câmpulu de resbelu. Se vorbesce ca generalulu Kauffmann, cuceritoriulu dela Chiva, a trecut pe aici impreuna cu multi oficiali din statulu majoru. (Scirea acést'a s'a demetit de già.)

Pre cându press'a liberala injura barbatesce pe fostulu ministeriu si vede in spiritulu pe dlu Catargiu topinduse in temnitã séu celu putieniu stigmatizat in publicu, jurnalile conservative invinovatiescu pe ministeriulu de acum ca in privintia politice di afara a compromis prin necapabilitatea loru statulu romãnu.

Ei resonēza asiá: Romania 'si castigase prin atitudinea sea corecta sub ministeriulu conservativu respectulu Europei. Acestei atitudini i s'a datu espressionu pe fatia si din partea principelui si a camerei. Dara partitulu actiunei prin memoriulu seu neoportunu a facutu pe statu sa piérda acéstã reputatiune si fructele ei, cari între impregiurãrile actuali aru fi de unu pretiu nu neinsemnatu. Sfersitul complicatiuniloru orientali nu se póte prevedé. Luãndu dimensiuni mai mari si rapindu si pre Romania cu sine, nimenea nu se va interesá de sórt'a ei. Provocarea la tractatulu

de Parisu, unic'a garantia a autonomiei sele, va fi cu atãtu mai putieniu ascultata cu cãtu pretensiunile esorbitante ale Romaniei invólva cea mai flagrantã vatemare a tractatului de Parisu. De voru luá inse aceste complicatiuni unu cursu mai liniscitu si se voru compune intr'o conferintia, Romania 'si va pierde ori-ce pretensiune de rebonificare pentru neutralitatea sea, cãci puterile au venitu acum la convictiunea, ca acést'a neutralitate nu a fostu de locu spontana, ci numai urmarea intetitóreloru relatiuni interne si esterne.

Acést'a e resonamentulu pressei conservative si ea deduce din tóte aceste ca ministeriulu „rosiu“ va avé o durata scurta.

Totu acestu corespondentu scrie in 4 Augustu din Bucuresci:

Ce mai spectacolu ofera mic'a Romania astadi Europei! Atãtu de tinera si totusi atãtu de civilizata! De n'amu avé altu lucru ne amu incruccisá mãnile mirãndune de atãt'a civilizatiune. Unusprediece ministri dejá pre banc'a de acusare si cum se vede lista proscrisiloru nu s'a terminatu. Fostulu ministru de agricultura Rosetti, acum membru la curtea de cassatiune, a indreptatu cátra camer'a deputatiloru o scrisóre, in care se róga de „onórea“ de a i se permite sa siéda pe banc'a de acusare cu colegii sei de odinióra. Comitetalu instituitu de camera, care in acel'si tempu va urdi acus'a si va face si incusitiunea, constã din deputatii ultraradicali Dimitrie Bratianu, Anastasiu Stoloianu, Nicolau Fleva, Nicolau Voinovu, Eugeniu Stãnescu, Dimitrie Gianu si Ionescu, celu din urma nu e unu rosiiu de adeveratu calibru dara cá selbãtenu totusi sta între partide.

Rosii au de cugetu sa puna pe ministri incusati in arestu preventivu si sa dispuna secuestrarea averei lor. Unii dintre ministri incusati sunt fóte bogati. Asiá se dice ca Cantacuzenu se bucura de unu venitu de unu patrariu milionu pe anu, acést'a afirmatiune pote ca e esagerata. Ministrulu presiedentu Epureanu, apoi ministrulu de interne (Vernescu) si de instructiune (Chitiu) nu se putura imprietini cu ide'a, cá comitetulu din camera se fia investitu si cu functiunea juditiale de incusitiune, precum si cu arestarea si secuestrarea: deci Epureanu 'si dede dimisiunea si intregu cabinetulu urmã exemplulu presiedentulu seu. Ori-care se va incredintiã cu formarea noului cabinetu, Cogalniceanu séu Brateanu, camer'a nu va scapã la nici unu casu de sórtea de a fi disolvata, cãci cu o camera, in care *passiunile private* duc primulu rolu, nu va puté purtã nici unu ministeriu regimentulu. Intrég'a acusare se infatisēza cându cá resbunare de partida, cându cá resbunare privata. Unu membru din comitetulu de acusare si incusitiune numitu, Flev'a, a locuitu sub ministeriulu Catargiu mai multu tempu fãra voi'a se in temnitã statului, alu doilea membru din comitetu si referentulu acusei, vice-presiedentulu camerei Stoloianu, fú trasu la cercetare cá procuratoru pentru unu furtu de 10 lire ce se dice ca le a luat unu tieganu. Reu sta tréb'a cu o tiéra, in care lupt'a de partide degenerēza in atare modu si nu e de invidiatu principele, care are sa alęga acolo consiliari.

Varietãti.

(†) Fiicele Isi'a ved., Stan'a casat. Alemanu Bratu, Paraschiv'a casat. Ioanu Respopu, Mariti'a casat. Dem. Bãrza, Sabina, Magdalen'a si Maria, annuncia in numele nepotiloru si a taturoru consãngeniloru cu anim'a frãnta de dorere, repausarea multu iubitului

loru tata **Jacobi Ciuceanu**, carele dupa impartasirea cu St. taine, dupa unu morbu greu in etate de 68 ani 'si dete nobilulu seu sufetu in mânile creatorului in 11 l. c. pre la 11 óre nóptea.

Remasitiile pamentesci ale repausatului se voru inmorméntá in 2/14 Augustu a. c. la 1 óra dupa amédi in cimiteriulu gr. or. din opidulu Rasinari pentru eternulu repausu.

Se invita deci toti amicii si cunoscutii repausatului la petrecerea acestui actu funebralu.

Rasinari, 31 Iuliu (12 Aug.) 1876.

La cursurile supletórie. Subscrisulu asiu fi de parere — déca pré Venerabilele nóstre Autoritati scolastice aru affá de bine si déca aru fi bani la dispositiune pentru drumu, — cá conducatorii cursurilor supletórie totu-déun'a mai inainte sa se coadune la o siedintia conferentiala — preliminara spre consultare in Sibiu, despre purcederea in uniformitate cu obiectele de pertratatu la cursulu din acelu anu. In Sibiuu dicu pentru-ca acolo se afla pré onoratulu corpu profesoralu pedagogicu-teologicu etc. care aru dá cele mai bune informatiuni.

Mai departe, fiindu-ca intre alte obiecte de pertratatu, s'a pusu pentru cursurulu din acestu anu si „planulu de invetiamentu“ in care se cuprindu si unele „legi scolare“, asiá cu ocaziunea desbateriloru asup'ra acestoru legi, a si recomendá, déca 'mi e permis, onorateloru corporatiuni invetiatoresci, bá le rogu, déca va iertá tempulu, a luá spre critica si „legile scolari disciplinare“ publicate de subscrisulu in „Telegraf. Romanu“ nr. 20 din 1875 cá unu feliu de ajutoriu spre completare.

Teodoru Popu,

Locu deschisu.

Roscani in Iuliu 1876.

In colónele „Tel. Rom.“ Nr. 42 a. c. sub titlulu Roscani la inaltiarea Domnului aparú o corespondintia privítóre la alegerea de parochu in Roscani, la carea subscrisulu cá atacatu me semtu indatoratu a reflectá urmátórele:

Comitetulu parochiale din comun'a bis Roscani de lângá Dobr'a, in carele dlu I. M. se afla cá presiedinte, iér' subscrisulu cá notariu, déca erá condusu de spiritulu disordinei si a stricaciunei in viét'ia bisericésca constitutionala, de buna séma nu escriá concursu pentru intregirea parochiei, pre bas'a regulárei aceleia din 1872 s'ica ori cum aru fi avutu se urmedie nu aru fi cerutu sfatu dela intieptulu d. corespondinte dar' se vede ca escriindu-se concursu pentru intregirea parochiei pre bas'a regulárei aceleia, nu s'au aflatu ómeni de disordine si stricaciune; si prin urmare aceea este numai o scornitura din ura personala.

Ca au competatu destui e minciuna — fiindu numai trei competenti, cu numele: Nisc'a, Rubinovicu si Apahideanu dintre cari celu dintáiu, pentru abusu s'au deschisu din lista de candidatie, alu doilea perondendu in tempu de vre-o 6—8 ani mai multe parochii in Ungari'a, Banatu si Ardealu, s'au consideratu de omu nestatornicu, iér' alu treilea si-au trasu ur'a poporului asup'asi prin cuventarea ce a ténutu ocasionalmente in biseric'a din Roscani cu manusi in mâni, a la domnu mare, in care cuventare 'si perduse la finitu firulu, încátu numai consuná de locu cu inceputulu, precum si prin aceea ca densulu a fostu..... de d. arendatoru Draskovits in crism'a mare a Dobrei, si asiá poporulu dintre toti trei nu iau convenitu nici unulu cá se póta alege, ca poporulu n'au voitu a se téné de conditiunile publicate in concursu, au fostu si este

caus'a, ca clericii setosi dupa parochia, promitu si se invoiescu a servi si cu salariulu din tempurile patriarchale dupa cum se exprima intieptulu d. corespondinte ba dóra si mai lesne, care casu tocmai la noi avú locu. Apoi la a dóu'a alegere, ca fostulu invet. si acum not. I. M. aru fi provocatu poporulu se remana prelânga salariulu celu vechiu, nu e dreptu, asemenea si ca aru fi trasu judelui cu ochiulu este numai o minciuna, — dar' ca s'au sculatu alu doilea pröccu, suntu pe deplinu convinsu, ca onoratulu publicu nu va crede, ne-fiindu acum'a vremile in care se traiesca prorocii; dar' ai naibi mai suntu invetiati, cându vorbesci adeverulu te numescu prorocu, atát'a observu numai ca invetiatiulu d. corespondinte esplica reu cuventulu prorocu, dicendu ca subscrisulu a disu ca in tóte comunele e totu cá in betrani, inse prin aceea n'au prorocitu, fára au spusu purulu adeveru dupa cum este, dar' ca aru fi disu ca mar. cons. ii silesce a face salariu bunu, este numai o scornitura mincinosá a probatulu in sciéntia d. corespondinte si aceea cu atát'a mai vertosu, ca dupa tempulu in care traimu astadi, salariulu parochului din betrani e intr'adeveru mai bunu ca celu statoritu la regularea parochiei, putandu-se cu multu mai usioru decátu banii gat'a in casa, precum singuru reposatulu parochu Ganea s'au declarat, ca densulu prin regulare in locu se castige au perdutu. Ací se vede ca s'au pacalitu invetiatiulu d. corespondinte cu inchipuirea ca scie totu, carea insusire de comunu o posede. Pre cându subscrisulu impreuna cu d. I. M. ne-amu datu tóta stradani'a intr'acolo cá poporulu spre usiurimea lui se remana prelânga salariulu statoritu in bani, avendu a servi celu mai de frunte Nr. numai 2 fl. 40 xr. v. a. salariu anualu parochului si alta nimic'a, iér' dupa datin'a de mai nainte unu Nr. de frunte se intielege, inzestratu cu familie, va solví 7—8 fl. salariu anualu parochului.

Ca pe intieptulu d. corespondinte .. putienu lu interesáza persón'a d-lui I. M. se póte, cáci cá unulu ce nu se tiene de multu prin pártile acestea, nu-i suntu cunoscute faptele d-lui I. M., dara publiculu din pregiurime va judecá dreptu. — Altcum erá bine déca lasá trecutulu altor'a, si cugetá la presentulu densului, carele numai de putieni ani in pártile nóstre si-au cástigatu de ne amica pre cea mai devotata inteligintia. —

Ca subscrisulu aru fi trasu in totu anulu remuneratiune din ajutoriulu invet. meritati, nu-i e dreptu, cáci in tempu de 16 ani ce servesce cá invet. numai in anulu trecut au fostu remuneratu, despre ce intieptulu d. corespondinte sciindu n'au potutu tacea.

In fine ca scopulu nostru aru fi sa alegem pe unulu de panur'a nóstra preste care se dispunemu si spiritualmente, nu e dreptu! cáci de ni erá acel'a scopulu apoi din cei doi competenti, afara de alu treilea cu manusile in mâni, puteamu alege pe oricare. — Dara fie siguru invetiatiulu d. corespondinte, ca poporulu credinciosu din Roscani si cu elu si noi ori si cându, nu va alege parochu, nici omu prostu care sa se acomodeze numai dupa disponerea altor'a, dar' nici trânture invetiati, prin care procedere nu va comite nici un'a smintéla, — dupa cum ii place intieptulu d. corespondinte .. alu inviniu.

Sofroniu Fure'a, invetiatoriu.

Burs'a de Vien'a.

Din 31 Iuliu (12 Augustu) 1876.

Metalicele 5%	66 40
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	70 —
Imprumutulu de statu din 1860...	111 —
Actiuni de banca.....	852 —

Actiuni de creditu.....	143 90
London.....	123 50
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	83 —
" " " Temisiorene	72 50
" " " Ardelenesci	73 50
" " " Croato-slavone	84 50
Argintu.....	103 50
Galbinu.....	5 90
Napoleonu d'auru (poli).....	9 79
Valut'a nóua imperiale germána...	60 40

Publicare.

In 30/8 Augustu 1876 la 11 óre inainte de amédi se va téné in cancelari'a comunei Paráu lângá Siercai'a licitatiune minuenda publica despre cladirea unei bisericé greco-orientale acolo.

Spesele cladierei suntu urmátórele:

1. Lucrulu de zidariu fára materialu	6700 fl.
2. Lucrulu pietrariului	88 „ 80 cr.
3. Bardasitul fára materialu	1055 „
4. Masaritul	592 „
5. Lucrulu lacatariului si alu faurului	1423 „ 50 cr.
6. Lucrulu de Pleu	993 „
7. Lucrulu glajeriului	227 „ 40 cr.
8. Spoitul	200 „

Laolalta: 11279 fl 70 cr.

Cá vadiu suntu de depusu 5% dupa sum'a strigárei.

Pána a nu se incepe licitatiunea, se primescu si oferte in sa sigilate si cu vadiu prevediute.

Conditiunile licitatiunei, precum si planurile si fipsarea speselor se potu vedea 14 zile inainte de licitatiune la oficiulu parochialu gr. or. in Paráu.

Paráu 28/16 Iuliu 1876.

Comun'a bisericésca gr. or.

(3—3)

Nr. 45/1876 — adm. prot.

Concursu.

Pentru parochi'a vacanta de clas'a a III Bretea-Muresiana protopresbiteratulu Iliei prin acést'a se publica concursu pána la 29 Augustu 1876 st. v. in care di se va téné si alegerea.

Emolumentele suntu:

- Casa de locuintia impreuna cu curte si gradina.
- Folosirea cimiteriului santei bisericé.
- In naturale dela 120 numeri câte un'a ferdela de cucuruza in bómbe.
- Câte un'a dí de lucru dela fiacare numeru, parte cu palmile parte cu vitele.
- Venitele stolari indatinate, cari computate tóte in bani facu sum'a de 448 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia au a-si asterne concursele lor instruate conformu dispusetiuniloru stat. org. la subscrisulu pána la terminulu susu indicatu.

Gurasad'a in 27 Iuliu 1876.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Alecsiu Olariu m/p.

(2—3) adm. protop.

ad Nr. 40 1876.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de parochu din comun'a Roscani, protopresbiteratulu Dobrei, se escrie prin acést'a din nou concursu cu terminulu pána la 29 Augustu st. v. a. c. in carea di se va téné si alegerea.

Emolumentele suntu:

- Cuartiru naturalu cu gradina de 800 stâng. □.
- Portiune canonica 15 jug. 1022 stâng. □ aratoriu, 6 jug. 665 stâng. □ fenatiu.
- Dela 160 case câte 2 mesuri cucuruza nesfarmatu, si stol'a usuata. Tóte aceste la olalta computate dau unu venitu anualu de preste 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia au a-si asterne recursele lor instruite in sensulu statut. organ. la

subscrisulu pána la terminulu indicatu, presentându-se in vre-o Dumineca la bisericá, pentru de a-si areté desteritatea in cantarile bisericesci si tipicu.

Dev'a in 15 Iuliu 1876.

Pentru comitetulu parochialu

Ioanu Papu

protopresb. Deve si

(2—3)

adm. prot. Dobrei.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu in clas'a II-a la scóla confes. gr. or. din Lancramu se escrie concursu pána in 12 Sept. st. v., in care di va fi si alegerea.

Léfa anualá e 300 fl. v. a. cari se voru radicá in cuartale anticipánde din cas'a alodiala. —

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si asterne suplicele lor instruate cu: atestatu despre absolvirea a celu putienu 4 clase gimnasiale. —

Atestatu despre absolvirea cursulu pedagogicu séu teologicu.

Atestatu de cualificatiune — pána la terminulu susu numitu oficiulu protopresbiteralu in S. Sebesiu.

Lancramu in 27 Iuliu 1876

Comitetulu parochialu

Isidoru Blaga,

parochu.

2—3

Ioanu Casiolianu.

Concursu.

Pentru ocuparea a trei statiuni invetiatoresci la scóla de meserii a scaunului Orastiei se escrie concursu cu terminu pána in 1 Septembrie a. c. cal. nou.

Emolumentele suntu pentru o statiune 360 fl. pentru celealte dóue câte 260 fl. la anu.

Conditiunile suntu:

- Absolvirea cursulu pedagogicu respective pedagogico-teologicu.
- Pe lângá cunoscent'ia limbei române cá limb'a propunerii, se cere a sci inca un'a din limbele patriei (unguresce séu nemtiesce) in care asemenea sa scie propune.
- Pentru ocuparea statiunei intáiu cu salariulu de 360 fl. se cere inca a fi absolvitu gimnasiulu, si a fi depusu esamenulu de maturitate; pe lângá acést'a cunoscent'ia limbei magiare, in care sa póta si propune.

Concurentii au a-si adresá rogarile sale instruate cu documentele recerute subscrisulu presiedinte alu numitei scoli.

Orasti'a in 28 Iuliu 1876.

(3—3)

Dr. Tincu.

A. Schwabe

Medicu diplomatu si magistru de dentistica are onóre a enuciá P. T. publicu deschiderea pracsei medicale pentru dinti.

Locuinti'a strad'a Cisnadiel 3—3 Nr. 18 in Sibiu.

De arendatu.

Fontanile de apa minerale dela Valcele (Elöpatak) suntu de arendatu incependu dela 12/24 Aprile 1877. Arendarea se face in locu la 17 Augustu c. n. anulu curentu. Doritorii potu vedé conditiunile: in Brasiovu: in comptoriulu dlui Constant. Steriu, — in Sepsiszt.-György: la domni fráit Bogdanu, — in Valcele: la Directiunea báiloru.

Intrun'a se face cunoscutu ca in anulu acest'a se va téné celu dintáiu tergu de cai, concesu de inaltulu ministeriu reg. ung. in 17, 18 si 19 Augustu.

Valcele in 5 Iuliu 1876.

Composessoratulu báiloru.

(5—6)